

Grönt "Nobelpris" till kuban

The Goldman Environment Prize" instiftades 1989 av makarna Richard och Rhoda Goldman. Det betraktas som den främsta internationella utmärkelsen för arbete med att skydda miljön, det gröna "Nobelpriset". Hittills har 139 personer från 79 länder fått priset. De utses av en internationell jury som tar emot nomineringar från ett världsomspännande nätverk av miljöorganisationer och enskilda. Årets pris delades ut i San Fransisco i april till sex personer från olika kontinenter. En av dem var kubanen Humberto Ríos Labrada.

Enligt Humberto Ríos, agronomie doktor, är de gyllene tiderna över för intensivt bruk av kemiska gödnings- och bekämpningsmedel och traktorer i livsmedelsproduktionen. De metoderna är omöjliga inte bara under nuvarande global ekonomisk kris utan också i framtiden. Förutom att de kräver ökad energiförbrukning så förstör de vår miljö och grödorna blir mindre hälsosamma.

"Så vi måste se till att det så kallade organiska eller ekologiska jordbruket kommit för att stanna." säger Ríos. Erfarenheten visar att det går att uppnå bra skördar med organisk gödning och andra hållbara resurser, med ett minimum av kemiska tillsatser och utan att slösa med energi, säger han i en telefonintervju: "Inom vårt program ökade bönderna produktion två- eller trefaldigt."

Dessutom bidrog det till att minska växthusgaserna, sa Ríos. Trots sina belackare, bevisar organiskt jordbruk sitt värde, vinner mark och utvecklas till ett livskraftigt alternativ som minskar vårt importberoende.

Forskare och praktiker

Humberto Ríos vet fortfarande inte om han någonsin kommer att få ut prissummans 150 000 USDollar (p.g.a. USA:s blockad kommer Goldman behöva en speciell licens från finansdepartementet för att betala ut pengarna till honom ö.a.), men Humberto bekymrar sig inte över det. Priset i sig ökar motivationen att försvara utvecklingen av verkligt säkert lantbruk, i harmoni med miljön. Men han hoppas kunna använda prispengarna för att finansiera nästa fas av det nationella nätverk de bygger upp på Lantbruksuniversitetet INCA.

När Ríos slutade gymnasiet specialiserade han sig på agronomi på Lärarhögskolan, där han tog examen 1984 och arbetade som lärare fram till 1994. Motiverad av behovet att öka matproduktionen under den ekonomiska kris som drabbade Kuba efter Sovjetblockets kollaps, doktorerade han på utvecklingen av olika varianter av pumpor med högre andel A-vitamin.

"Jag tog min samlings och begav mig till lantbrukskooperativet "28 september" i Batabanó. Där fick bönderna välja vilka pumpfrön de skulle så, beroende på jordmån, fuktighet och andra lokala miljöfaktorer, för att se vilka organiska kombinationer som var livskraftiga.

"Resultaten var fantastiska och jag lärde mig en läxa: vetenskap om jordbruk och boskapsskötsel kan inte utvecklas utan böndernas naturliga vishet. Forskarna måste lyssna till producenterna, de är de verkliga ledarna i kampen för att få ut det mesta ur jorden och måste vara de första att pröva och sprida metoderna."

Ríos har de senaste femton åren gått i täten för att Humberto Ríos Labrada, kubansk agronom, Forts nästa sida mottagare av 2010 års Gröna "Nobelpris".

Forts från förra sidan

skapa ett lantbrukssystem med få tillsatser och minimal energiåtgång och fröförädling i samarbete med dem som arbetar i jordbruket. Sedan 2006 leder han "Programmet för förnyelse av lokalt jordbruk och boskapsskötsel", som omfattar ungefär 50 000 lantbrukare från nio län. Tanken är att öka antalet olika grödor inom varje område och på detta sätt öka den lokala självförsörjningen med mat.

"Om grödorna odlas i växelbruk kan vi uppnå större variation i födan från samma mark utan att använda kemiska bekämpnings- eller gödningsmedel eftersom jorden återvinner sin naturliga balans på detta sätt."

I en centraliserad ekonomi som planerar vad som kan planteras och när, är det hans jobb att övertyga jordbrukarna att bruka jorden utan kemikalier. Han började med att

organisera "utsädesmarknader" där bönderna kunde välja från ett brett utbud av olika utsäden. De uppmuntrades att informera om resultaten så att varje jordbruk på det sättet blev ett litet experiment. Nyckeln var att bönderna valde utsäden som passade deras speciella förhållanden, istället för att alla skulle odla samma sak. "Urvalskriterierna för utsäde är fullständigt olika beroende på läge i landet", säger Ríos.

Han säger att avkastningen började två- och tredubblas och jord som förstörts under årtal av överanvändning av kemikalier började återhämta sig när man roterade grödorna och förkastade kemikaliebruket.

Orfilio Pelaez

översättning: Anders Fraurud